ZYGMUNT II AUGUST W PIOTRKOWIE

Piotrków jest miastem silnie związanym z biografią ostatniego Jagiellona na polskim tronie. Zygmunt August odwiedzał Piotrków bardzo często, równie często miasto było świadkiem przełomowych wydarzeń w życiu monarchy.

Zygmunt najprawdopodobniej odwiedzał nasze miasto jako małe dziecko, towarzysząc swoim królewskim rodzicom w ich częstych pobytach w Piotrkowie. Najprawdopodobniej mieszkał razem z matką, królową Boną i jej dworem w podpiotrkowskich Bykach, w zamku Jaksa-Bykowskich. Zapewne przebywał tu niespełna dziesięcioletni Zygmunt również 18 grudnia 1529 r., kiedy to na sejmie piotrkowskim jego ojciec, król Zygmunt I Stary przeforsował elekcję syna na króla Polski. Elekcja ta, przeprowadzona jeszcze za życia ojca-króla (łac. vivente rege) była ewenementem w dziejach Polski. Koronowany kilka miesięcy później Zygmunt August co prawda nie sprawował realnej władzy, lecz zadbano by nadać mu niezbędny monarsze splendor, jak np. własny dwór. Na potrzeby już nastoletniego króla nad jeziorem Bugaj wzniesiono okazałą rezydencję, która niestety nie przetrwała do naszych czasów.

Za panowania Zygmunta Augusta Piotrków pozostał sejmową stolicą Polski. Sejm obradował za jego czasów siedemnaście razy, z czego osiem razy parlament zbierał się w naszym mieście. Najbardziej dramatyczne obrady miały miejsce podczas sejmu 1548 r. Głównym przedmiotem obrad był burzliwy spór króla ze szlachtą o małżeństwo z Barbarą Radziwiłłówną. Nie mniej burzliwy był sejm egzekucyjny obradujący na przełomie 1562/1563, kiedy król wraz z dążącą do zmian izbą poselska przeforsował reformę domeny królewskiej.

Król niewątpliwie dbał o pomyślność królewskiego Piotrkowa. Świadectwem tego są kolejne przywileje Zygmunta Augusta budujące pomyślność miasta. W styczniu 1550 r. król zwolnił piotrkowskich kupców od wszelkich ceł, oprócz pogranicznych. W tymże roku, w lipcu, mieszczanie piotrkowscy zostali wolą króla zwolnieni od wnoszenia wszelkich podatków na rzecz monarchii na okres kilku lat. W tym samym 1550 r., 22 października, Zygmunt August potwierdził miastu jego najcenniejszy dokument – potwierdzenie praw miejskich wydane przez króla Władysława Jagiełłę. Ostatni z Jagiellonów wydał szereg przywilejów dla miasta Piotrkowa i piotrkowskich cechów rzemieślniczych. W 1569 r. król uregulował kwestię wyboru władz miejskich Piotrkowa: burmistrza i rajców miejskich.

Mimo niekwestionowanych zasług Zygmunta Augusta dla Piotrkowa, to właśnie ten władca zakończył trwający blisko dwa wieki sejmowy okres w dziejach miasta. W przyjętej

dzięki wieloletnim staraniom króla unii polsko-litewskiej znalazł się zapis rozstrzygający, że przyszłe wspólne polsko-litewskie sejmy, będą się zbierać w Warszawie. Ostatni sejm w Piotrkowie odprawiono w 1567 r.